

't Is verre van ons dat wij de universiteiten «generaliter» zouden beschuldigen, alsof zij deze dingen niet genoeg ter harte namen. Ook weten wij, dat er velen uit «faeces locorum et temporum» ¹⁾ zijn voortgekomen als «viri egregii» ²⁾. En het blijft er bij, dat alleen wie God bewaart, wel bewaard zijn. Maar toch, het kan ons niet genoeg voor God verootmoedigen, dat de werkelijkheid zoo treurig is. Doch niet minder, dat ons in den nood der tijden eene schuilplaats en toevlucht wordt geschonken voor onze jongelingen, waar hun het «sapere» ³⁾ en het «altiora sapere» ⁴⁾, in studie en leven, als het «symbolum hospitalitatis» ⁵⁾ gegeven wordt.

Niet alsof wij in deze de eerstelingen hebben. Godlof neen! Zelfs reeds de heidenen, die deze wet niet kenden, hebben nogthans dezer wet getuigenis gegeven. Bij de Perzen hadden de scholen hare «stichtingen der gerechtigheid», opdat de «alumni» in deugd en gerechtigheid opgevoed werden *a)*. De Grieken hielden de kalokagathie voor het ideaal van opvoeding, en bestemden hunne stichtingen daartoe, dat lichamelijk en geestelijk de jeugd gevoed en verzorgd werd *b)*. Bij de Romeinen werden wetten gegeven, om tucht en goede zeden te bevorderen onder hen die de «flos civitatis» ⁶⁾ geacht werden. Sints de dagen van keizer Theodosius vinden wij in de

¹⁾ Uit den droesem van plaatsen en tijden.

²⁾ Uitnemende mannen.

³⁾ Wijs zijn.

⁴⁾ Wijs zijn naar hoogere dingen.

⁵⁾ Rechte woord der ware herbergzaamheid.

⁶⁾ Bloem van den staat.

a) v. Schmidt. I. pag. 120, 125.

b) v. Schmidt. I. pag. 153.